

Iluzija stabilne Evrope se razblinja

Od nekdanj je tako, da bi siti radi počivali, lačni pa so nemirni, ker jim kruli po želodcu. V politiki ni nič drugače. Združene države in Sovjetska zveza kot najbolj siti državi bi radi stabilnost mednarodnega položaja, ki bi jima dovolila mirno prebavljanje, cela kopica ne dovolj sitih ali celo lačnih pa zganja hrup in jima nikakor ne privošči dremuckanja po dobrem kosilu.

Evropa se je v dveh svetovnih vojnah mrcvarila, krvavela, izgubila na desetine in desetine milijonov mladih in sposobnih ljudi ter pretrpela take materialne izgube, da jih je v vseh njihovih posledicah vred skoro nemogoče izračunati. Združene države so kljub svoji udeležbi od tega samo profitirale. Njihove človeške izgube so bile sorazmerno majhne in gospodarska ter politična izčrpanost Evrope po obeh vojnah jim je dala priložnost, da so postale prva vojaška in gospodarska, pa tudi politična sila sveta. Danes pa ni več take Evrope, ki bi mogla ali hotela prevzeti nase glavno breme v morebitni veliki vojni. V prihodnje bi morale nositi to breme Združene države, ki pa v nikakršni vojni ne bi mogle ničesar bistvenega pridobiti, ne večje vloge v svetovni politiki, ne večjega bogastva, ne ozemlja. Vsaka vojna bi lahko samo zmanjšala njihovo gospodarsko moč in razkrila njihove slabosti. Zato je danes glavna, takorekoč edina želja ameriške politike: stabilnost.

Ta ideal, stabilnost, so si počasi prisvojile tudi nekatere druge izmed najnaprednejših industrijskih držav, ki so si že dobro opomogle od zadnje vojne, kot npr. Francija in Anglija, ki se bojijo, da bi mogle v novih homatijah vse izgubiti. Predvsem pa se zavzema za ideal stabilnosti, ki ga imenuje ideal miru, Sovjetska zveza, ki bi tudi rada prebavila ves plen iz druge svetovne vojne, od baltskih držav in zasedenega finskega, poljskega, nemškega in romunskega ozemlja do satelitskih držav. Šele ko bi to prebavila, bi lahko začela novo obdobje osvajanj ali kakor se to pač imenuje v sovjetskem političnem slovarju.

Toda na žalost obeh velikih sil in drugih manj velikih, pa podobno nasičenih in željnih mirnega počitka, se ideal stabilnosti nikakor ne da doseči. Komaj se zazdi, da smo mu že blizu, se zgodi kaj takega, kar razprši lepe upe. Vedno spet se pojavijo kaki zgarji. Zadnji čas je spet tako lepo kazalo, zjasnilo se je kitajsko nebo, v Nemčiji je to plo sijalo Brandtovo sonce na bilke sovjetskih pričakovanj, ki so bujno klile in vojna v Vietnamu se je začela spreminjati skoraj v piknike na prostem, saj se je zdelo, da je vietkongovcem pošla sapa — in potem še sporazumi s Kitajci. Toda nenadno sta začela bučasta krščanska demokrata Strauss in Barzel z bavarskimi gojzericami teptati sovjetske rožice na nemških gredah in v Vietna-

Rižarna - opomin k zvestobi idealom odporništv

Mislimo, da tržaški demokrati in protifašisti tako italijanske kot slovenske narodnosti niso mogli bolj dostojno proslaviti 27-letnice osvoboditve Italije izpod fašističnega in nacističnega jarma, kot da so se s položitvijo temeljnega kamna v zloglasni škedenjski Rižarni poklonili vsem žrtvam obeh totalitarnih režimov. Trst se je moral namreč še posebej oddolžiti spominu tisočev in tisočev junakov iz slavne dobe narodnosvobodilne vojne, kajti ima to žalostno prvenstvo, da so ga nacisti kot edinega v državi izbrali za sedež koncentracijskega taborišča, v katerem je dolgo mesecev deloval tudi krematorij.

Popolnoma pravilno je, da bo Rižarna na predlog tržaške občine v bistvu obnovljena v svoji nekdanji podobi, kajti na ta način bo ostala živa priča sedanjim in bodočim rodovom o okrutnosti, ki jo lahko izvaja človek, kadar postane del kolesja totalitarnih in dejansko nečloveških političnih sistemov. Minister Donat Catin, ki je na ponedeljkovi proslavi predstavljal osrednjo vladno, je povsem upravičeno poudaril, da je o ustanovitvi in delovanju tega uničevalnega taborišča še mnogo nepojasnjenega in nejasnega, ter je zato popolnoma pravilno ravnal, ko je neposredno pozval redno tržaško sodstvo, naj končno sproži temeljito preiskavo o Rižarni. Tu ne gre za nikakršno voljo po maščevanju, temveč za dejanje pravičnosti, ki smo jo dolžni izkazati predvsem žrtvam fašizma in nacizma v teh krajih in v vsej državi.

Vsakoletno obhajanje praznika osvoboditve pa se ne more in ne sme omejiti le na neko dejanje pietete, temveč mora biti priložnost, da tako posamezniki kot tudi in predvsem politične sile temeljito preverijo, ali in v kolikšni meri je njihovo vsakodnevno delovanje v skladu z ideali in načeli osvobodilnega gibanja, ki ni pomenilo le boja proti

okupatorju in njegovim fašističnim hlapcem, temveč je nosilo v sebi tudi kali in upanja za pravičnejše družbeno življenje. Demokracija, ki je bila vodilo in cilj protifašističnih bojevnikov, ni bila pojmovana samo v svojem formalnem in verbalističnem smislu, temveč predvsem v svojem vsebinskem pomenu. Bila je torej tesno povezana z načelom socialne pravičnosti in enakopravnosti ter pravice do razpolaganja s sadovi lastnega dela. Zato so tudi vsa ta načela dobila svojo pravno izoblikovanje v ustavnih določilih.

Slovenska narodnostna skupnost, ki je k osvobodilnemu gibanju prispevala ogromen delež, je bila prepričana, da bo s koncem fašizma in nacizma prenehalo tudi nacionalno zatiranje in da bodo ustvarjeni pogoji, ko bo lahko zaživela svoje polno življenje. Razvoj dogodkov pa je žal prinesel v tej zvezi marsikatero grenko razočaranje.

Šele četrto stoletje po zmagi nad črnim režimom smo Slovenci v Italiji začeli svobodne dihati in so se nam začele odpirati določene perspektive za nadaljnji obstoj in razvoj. Prav na ponedeljkovi proslavi v Rižarni smo iz ust predstavnika osrednje rimske vlade slišali — če se ne motimo prvič — da smo tudi Slovenci, poleg Italijanov, Hrvatov, Nemcev in Judov, prispevali svoj delež pri gospodarski in kulturni rasti Trsta, s čimer je bila končno ovržena zgodovinska laž, češ da je to mesto najbolj italijansko od vseh v Italiji. Pomembno se nam zdi podčrtati važnost te izjave ministra Donat-Catina, kajti prav omenjena zgodovinska laž je bila doslej vir in vzrok marsikatero naše nesreče in nerazumevanja pri širokih in zavestno napadno poučenih italijanskih množicah.

Nedvomno drži, da bo italijanska demokracija v naših krajih in v vsej deželi Furlaniji - Julijski krajini mogla izkazati svojo zvestobo idealom in načelom odporniškega gibanja, če bo sposobna in voljna vzpostaviti nov, pravičen odnos do slovenske narodne manjšine in če bo znala tej manjšini priznati mesto in vlogo, ki ji pripadata. To med drugim zahtevajo tudi žrtve Rižarne in vse druge žrtve iz dobe slavnega osvobodilnega gibanja.

D. L.

KAKOR BI PISAL O POLINEZIJI

Pisatelj Aleksander Solženjcin je v pogovoru z dopisnikom »New York Times« in »Washington Posta« dejal, da trenutno zbira gradivo za nov roman, ki se bo imenoval »Oktober 1916«. »Vi, ki živite na Zahodu, ne morete razumeti mojega položaja,« je med drugim rekel znani pisatelj. »Živim v lastni domovini, pišem roman o Rusiji, zbiranje materiala pa je povezano s takimi težavami, kot da bi pisal o — Polineziji.«

mu je istočasno završal tajfun, ki je napravil neprijeten konec pikniški idili Američanov in sajgonskih generalov. Nixon ne bo mogel igrati na obisku v Moskvi vloge zmagovalca, pa tudi sovjetski veljaki ne bodo imeli razloga, da bi si meli roke. Vietnam in Nemčija si držita ravnovesje.

To in še marsikaj drugega je vnovič dokazalo, kako nesmiselno je stremeti po stabilnosti brez pravičnosti v današnjem svetu in miru brez svobode. Probleme je treba reševati, ne pa »zamrzovati« ali celo ignorirati. To naj bi bila koristna izkušnja tako za Američane kot za Sovjete in sploh za vse site. Tistim, ki so lačni kruha, pravice in svobode, ni do tega, da bi mirovali, zato da bi lahko njihovi siti gospodarji sladko spančkali.

RADIO TRST A

• NEDELJA, 30. aprila, ob: 8.00 Koledar. 8.30 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: Marko Kravos: »Govoreča žogica«. RO, vodi Lojzka Lombarjeva. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi predstavlja Naša gospa. 13.30 Kdo, kdaj, zakaj... 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 M. Soldati: »Resnica o zadevi Motta«. Dramatiziral A. Moriconi, prev. F. Jeza. RO, režira J. Peterlin. 16.35 Orkestri in zbori lahke glasbe. 17.15 Popoldanski koncert. 18.00 Šport in glasba. 19.00 Semenaj plošč. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.25 Zabavna glasba.

• PONEDELJEK, 1. maja, ob: 8.05 Praznična matineja. 10.00 Domače življenje in delo v pesmih Marije Mijat, (M. Kravos). 10.10 Simfonična glasba Ubalda Vrabca in Giorgia Cambissa. 10.50 Klasični ameriške lahke glasbe. 12.00 Opoldne z vami, zanimivosti in glasba za poslušavke. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Folklorne pesmi. 15.00 Ignazio Silone: »Fontamara«. Nastopajo člani SG v Trstu. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. Pripravlja Lovrečič. 18.45 Slavni solisti. 19.20 Jazzovska glasba. 20.00 Športna tribuna. 20.30 Slovenski razgledi. 22.15 Zabavna glasba.

• TOREK, 2. maja, ob: 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Komorni koncert. 19.10 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti (1920-1940): (12) »Lovrenc Kuhar«, pripravil V. Beličič. 19.20 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Šport. 20.30 Giacomo Puccini: Plašč, opera enodejanka. 21.45 Glasba v noč. 22.05 Zabavna glasba.

• SREDA, 3. maja, ob: 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol): »Kjer se kruhek peče«. 12.00 Opoldne z vami, zanimivosti in glasba za poslušavke. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.50 Koncerti v sodelovanju z deželnimi glasbenimi ustanovami. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.30 Simfonični koncert. 21.00 Za vašo knjižno polico. 21.15 Revija francoskih pevcev. 21.35 Južnoameriški motivi. 22.05 Zabavna glasba.

• ČETRTEK, 4. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Slovenski razgledi: Naši kraji in ljudje v slovenski umetnosti. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. Pripravlja Danilo Lovrečič. 18.15 Umetnost. 18.30 Nove plošče resne glasbe. 19.10 Franco Catalano: Zgodovina italijanskih političnih strank (17) »Povojna doba: fašizem«. 19.25 Za najmlajše: Pisani balončki, radijski tednik. 20.00 Šport. 20.30 Gino Rocca: »Lubenica«. Enodejanka. Prevedla Desa Kraševc. RO, režira J. Peterlin. 21.30 Poje Janis Joplin. 21.45 Skladbe davnih dob na pomladdansko tematiko. 22.05 Zabavna glasba.

• PETEK, 5. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol): »Leyard odkrije Ninive«. 12.00 Opoldne z vami, zanimivosti in glasba za poslušavke. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol, ponovitev). 18.50 Sodobni slovenski skladatelji. 19.10 Liki iz naše preteklosti: »Ivan Trinko - Zamejski«, pripravila Marija Cenda. 19.20 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.30 Gospodarstvo in delo. 20.30 Koncert operne glasbe. 21.30 Plesi z vsega sveta. 22.05 Zabavna glasba.

• SOBOTA, 6. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Poslušajmo spet - izbor iz tedenskih sporedov. 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Avto. radio. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. Pripravlja Lovrečič. 18.15 Umetnost. 18.30 Koncertisti naše dežele. 18.50 Poker orkestror. 19.10 Po društvi in krožkih: Prosvetno društvo »Planinka« iz Ukev. 19.20 Revija zborovskega petja. 20.00 Šport. 20.30 Teden v Italiji. 20.50 Slovenske balade »Knezov zet«. Napisal Simon Jenko, dramaturg Miroslav Košuta. RO, režira Jože Peterlin. 21.10 Jazzovski mini-koncert. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

Korak naprej pri gradnji avtomobilskih cest

Prejšnji teden so postala znana imena gradbenih podjetij, ki so zmagala na mednarodni licitaciji za gradnjo avtomobilske ceste Postojna - Razdrto in Hoče - Levec na Štajerskem. Soglasje k najugodnejšim ponudnikom je dala tudi mednarodna banka za obnovo in razvoj, ki delno krije stroške gradnje, tako da se bo gradnja ceste začela v najkrajšem času. Kot zanimivost naj omenimo, da se je licitacije udeležila tudi firma I.CO.RI. iz Italije.

Tudi nov cestni odsek med Postojno in Razdrtom — dolg je 10 km — bo tako kot avtomobilska cesta Vrhnika - Postojna štiripasovi, na odseu Hoče - Levec pa bodo zaenkrat zgradili le dva pasova, pozneje pa bodo v skladu s potrebami dodali še nadaljnja dva. Cesto Postojna - Razdrto bo gradilo poslovno združenje GAST, Hoče - Levec pa GIPOSS; obe združenji sestavljajo najmočnejša slovenska gradbena podjetja. Odseka sta bila zlicitirana za približno 890 milijonov novih dinarjev.

Prvotno so predvidevali, da bodo prvo slovensko avtomobilsko cesto Vrhnika - Postojna izročili namenu že letošnje poletje, vendar je vmes prišlo do nekaterih težav, zlasti pri gradnji zelo zahtevnih viaduktov v bližini Postojne, pri Rakeku in na Vrhniki. Kakor poročajo, pa so ponekod že začeli opravljati dokončna dela, tako n.pr. polaganje vrhnje

asfaltne plasti in vse kaže, da bodo prvi avtomobili po tej cesti stekli konec letošnjega leta.

Graditeljem se bo mudilo predvsem na odseku Postojna - Razdrto, ki ga nameravajo dokončati še pred začetkom turistične sezone leta 1974, poleg tega pa bo speljan po kraškem ozemlju, ki utegne pripraviti tudi neprijetna presenečenja. Tako se bo avtomobilska cesta približala italijanski meji na 30 km (v smeri proti Sežani), zato se nekateri gospodarski krogi v Sloveniji zavzemajo za to, da bi spremenili zakon o gradnji ceste Šentilj - Nova Gorica; avtomobilsko cesto proti Novi Gorici naj bi po tem najnovjšem predlogu zgradili šele v prihodnjem desetletju, za sedaj pa bi dali prednost odsekom proti Sežani in Kopru. Predlog je povsem razumljivo izzval razburjenje zlasti v novogoriški občini, kjer se nahaja mednarodni obmejni prehod Rožna dolina, skozi katerega gre vsako leto veliko tovornega prometa, ki se bo po zgraditvi novega prehoda v bližini goriškega pokopališča gotovo še povečal.

—o—

PROCESI NA HRVAŠKEM

Zadnji čas so se začeli množiti na Hrvaškem, posebno v pokrajinskih mestih, procesi proti ljudem, ki so obdolženi, da so imeli važnejšo vlogo pri »nacionalističnem valu«. Obtožba se navadno glasi, da so imeli zveze s prevratnimi hrvaškimi skupinami, zlasti z ustaši. Opira se na to, da so našli pri njih kako prevratno literaturo oziroma letake, ki so jih dobili od zunaj. Sodbe se glasijo navadno na dve do štiri leta zapora, pa tudi več ali pa manj.

V pripravi pa so še procesi proti glavnim voditeljem študentov, ki so stakali, in proti skupini ljudi iz vodstva »Hrvatske matice«, med katerimi sta tudi znana publicista in politična delavca Djodan in Veselica. Ni pa še odločeno, če bodo prišli pred sodišče tudi bivši hrvaški voditelji Tripalo, Savka Dabčević - Kučar in drugi. Trenutno teče proti njim partijska preiskava. Od rezultatov te preiskave bo baje odvisno, kako bo novi CK ZKH odločil: ali bodo morali bivši voditelji pred sodišče ali ne.

Medtem je že več vodilnih in uglednih ljudi na Hrvaškem dobilo od predsednika republike Tita visoka odlikovanja, tako tudi Bakarič in pisatelj Krleža. Tito, ki je bil zadnje dni na obisku v Zagrebu, je sam obiskal Bakariča, ki je še v okrevanju od nedavne bolezni. Kot znano, je Bakarič ostro nastopil proti prejšnjemu vodstvu ZKH in ga obsodil.

NARODNA BANKA SLOVENIJE

Pred kratkim je bila ustanovljena, v smislu nedavnih ustavnih dopolnil, Narodna banka Slovenije. Parlament SR Slovenije je imenoval za njenega guvernerja Sveta Kobala, poslanca v svetu narodov zvezne skupščine. Sveto Kobal si je nedavno ustvaril ime kot predsednik komisije zveznega parlamenta, ki je imela nalogo predložiti osnutek sprememb zunanjetrgovinskega sistema. Vendar predlog njegove komisije ni bil sprejet.

ZA VOLITVE

Te dni so bili imenovani skrutinatorji za posamezne volilne sekcije, teh je v vsej državi 67 tisoč 670. Tudi predsedniki in tajniki volišč so že imenovani. Poleg teh je na vsakem volišču še po pet skrutinatorjev. Vseh državljanov, po sedem na vsakem volišču, ki bodo imeli skrb za te volitve, je 474 tisoč 690. K temu je treba prišteti še člane drugih komisij, tako da je vseh oseb pri delu za volilni aparat okoli pol milijona.

Popoln uspeh odprave »Apollo 16«

Kljub raznim tehničnim motnjam, ki pa niso bile bistvenega pomena, je četrta ameriška odprava na Luno, »Apollo 16«, do hipa, ko to pišemo, popolnoma uspešna. Astronavta Young in Duke sta se izkrcala na področju »Cartesius« na Luni in napravila tri vožnje z lunskim avtom na električni pogon. Med drugim sta se povzpela z vozilom na več kot 500 m. visok grič, ki je očitno vulkanskega izvora. Nabrala sta na njem precej kamenja, ki naj bi znanstvenikom dokončno razpršilo dvome, ali so kdaj bruhali na Luni vulkani ali ne. Po dosedanjih rezultatih odprave »Apollo 16« se zdi, da o tem ne more biti več dvoma. Odprava bi morala jutri pristati na Tihem oceanu.

Nixonov svetovavec Henry Kissinger se je mudil od 20. do 24. t.m. tajno v Moskvi, da bi ogrel ozračje za predsednikov obisk. Baje je razpravljal s sovjetskimi državniki o vojni v Vietnamu.

—o—

Preiskovalni sodnik D'Ambrosio v Milanu je izpustil na prostost skrajnega desničarskega časni karja Pina Rautija, ki je bil obdolžen atentatov v zvezi z Valpredovo zadevo. Ta ukrep je vzbudil začudenje v javnosti.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

Domiselna protipoteza Willyja Brandta

Danes, v četrtek, se bo začelo v nemškem zveznem parlamentu v Bonnu glasovanje o nezaupnici Brandtovi vladi. Nezaupnico so predložili krščanski demokrati, ker upajo, da bodo dobili večino, in to bi pomenilo padec Brandtove vlade, ki se opira na koalicijo med socialnimi demokrat in liberalci, vendar z minimalno večino. Krščansko-demokratska stranka je namreč močnejša kot socialistična (socialno-demokratska), vendar tudi ona nima absolutne večine. Vse bo odvisno od nekaterih nihajočih poslancev vladne koalicije. Nekaj listov je že odpadlo z vladnega drevesa in krščansko-demokratska opozicija je upala, da jih bo med glasovanjem odpadlo še več. Toda Brandtova vlada si je izmislila dobro taktigo: poslanci vladne koalicije po naročilu vodstva obeh koalicijskih strank ne bodo glasovali. Tega jim seveda nihče ne more prepovedati, toda kdor bo glasoval, se bo s tem izdal, da je »prostostrelec« in da bo glasoval z opozicijo. To bi moral storiti pred vsemi svojimi kolegi in pred televizijskimi kamerami. Vlada upa, da noben »nihajec« ne bo imel tega poguma.

Politični opazovalci priznavajo, da je ta poteza Brandtove vlade zelo posrečena. Verjetno bo tudi rodila uspeh. Prerokovati pa je seveda v tako izenačeni politični tekmi težko. Lažje je napovedati, da bi padec Brandtove vlade pomenil v bistvu tudi konec dosedanje nemške politike spo-

razumevanja z Moskvo in Varšavo, pogodbi z obema državama bi ostali nepotrjeni, enako sporazum štirih velikih sil o Berlinu. Spet bi se pojavila napetost okrog Berlina, pa tudi splošna napetost med obema taboroma v Evropi bi spet narasla. Kaj bi pa še sledilo, pa je nemogoče reči. Vsekakor je gotovo da tudi v takem primeru ne bi bilo nobene realne nevarnosti za kako novo vojno v Evropi.

—o—

Z RDEČO MEGLO NAD TATOVE

Razbojnikom v Zahodni Nemčiji se v bodoče zna pripetiti, da bodo postali »rdeči«: v trenutku tatvine jih bo ovila in pobarvala rdeča megla, oziroma oblak rdečega dima. Tudi plen se bo obarval in bo tako postal neuporaben. Denarni zavodi in velika podjetja računajo še posebno na psihološki učinek te iznajdbe. Napravo, veliko kot tranzistor, bodo postavili skupno z denarjem v torbo ali vrečo za prevoz. Kabel z vžigalnikom bo vodil do zapestja kurirja, ki bo prenašal denar. V primeru, da bo nekdo hotel nasilno odvzeti torbo ali vrečo z denarjem, bo aparat takoj začel delovati in v nekaj trenutkih bosta hudodelec in denar pobarvana. Napravo bodo prvič pokazali na spomladanskem sejmu v Hannoverju, licenco pa so si že zagotovile nekatere firme v Ameriki, na Japonskem in v Avstraliji.

—o—

V goriškem muzeju na gradu Kromberk pri Novi Gorici bodo v letošnjem letu priredili retrospektivno razstavo slikarja in grafika Lojzeta Spacala. Ob tej priložnosti bodo izdali tudi katalog, uvodno študijo pa bo napisal mladi umetnostni zgodovinar Peter Krečič, kustos v Goriškem muzeju.

POVEČANO ZANIMANJE

Poročajo, da se je v Bolgariji v zadnjem času povečalo zanimanje za duhovniške in redovniške poklice. Na obeh pravoslavnih visokih teoloških šolah študira trenutno okrog 350 bogoslovcev. Bolgarska pravoslavna Cerkev ima skupno 300 samostanov, redovniki in redovnice pa so v 120. Novi bolgarski patriarh Maksim je kot največjo skrb poudaril vzgajanje »dobre duhovščine«, glede praktičnega sodelovanja različnih krščanskih veroizpovedi pa je dejal, da je potrebno najprej premostiti razlike v nauku.

TRGOVINA Z ŽIVINO

Lani je šlo preko treh glavnih mejnih prehodov v naši deželi nad dva milijona in sto tisoč glav živine, namenjene na italijansko tržišče. Na prvem mestu v teh dobavah je Jugoslavija, odkoder je prišlo poldrug milijon živali, nad 800 tisoč več kot leta 1970. Za te prevoze je bilo potrebnih 65 tisoč železniških vagonov, dolgih od osem do 11 metrov. Svoj izvoz živine v Italijo preko mejnih prehodov v Furlaniji - Julijski krajini so povečale tudi Romunija, Poljska, Madžarska, Zahodna Nemčija in Danska.

Najvažnejši mejni prehod za živino za zakol je na Opčinah. Preko tega so prepeljali v zadnjem letu dva milijona glav živine na skoraj 30 tisoč vagonih.

ČASTITLJIVA STARINA

Pred nekaj dnevi je obhajal 130 let starosti ameriški državljani Charles Smith. Prav gotovo je najstarejši Amerikanec z zelo burnim življenjem. Po rodu je črnc iz Liberije. Ko je imel dvanajst let, so ga ugrabili in ga prodali kot sužnja v Texas. V vojni med Severnimi in Južnimi državami se je osvobodil. Postal je cowboy, potem pa drvar na Zahodu.

Sto let star se je preselil v Florido, kjer je odprl majhno prodajalno. Ko je dosegel 113 let, mu je država nakazala pokojnino.

Smithov častitljivi starostni jubilej so kar uradno obhajali. Navzoč je bil tudi eden od sinov, ki ima 70 let.

— Znaš, Jakec, vseh mi dobro zdi, ke videm, kaku nas naš župan obrajšta, čeglih sma Slovenca.

— Pej zakej nas ne bi? Sej sma najstarejša funkcionarja pr komuni. Ja pasalo skori stu let, ke toučemo na ta zgun. Smo bla pod Avstrijo, smo bla pod fašizmom jn zdej pod demokracijo. Jn kolko žepanov jn podeštatov je pršlo jn šlo! Midva pej zmiram tle. Sej nas žiher pošaca, sej sma si zaslužla.

— Ja, jemaš prou. Ke sma res dosti pretoukla tle na tem turni. Jn ob vsakem vremeni: nej bo dež, nej bo sunce al burja jn sneh. Nikoli nisma rekla: danes je grdo vreme, danes nas zebe. Pozimi jn poleti, zmiram dindon, dindon.

— Ben videš! Ne smeš se stavet u neč, koker kašni mevžasti Slovenci, ke so vsi srečni, če jeh kašen gospud samo lepu pogleda. Midva jemava tle zasluge jn domovinsko pravico jn zatu je pošteno, de nas spoštavajo jn obrajštajo, orkotron! Jn vidi, ke prfina duce je jemu rešpekt pred nama. Postaumo reč: tolkem Slovencam je nečko menjau jemenā, ma ne nam dvem. Midva sma skuzi ves fašizem ostala zmiram samo Mihec jn Jakec.

— Jn tudi kolkem krajem je menjau jemenā. Se je zmislu Bagnoli della Rosandra, San Dorligo della valle, Poggioreale del Carso, Sant'Antonio in bosco, Monte nevoso, Monte re jn vse sorte. Jn midva pej samo Mihec jn Jakec. E, dosti sma pretoukla, ne samo ta zgun!

SLOVENIJA REDNO IZPOLNJUJE OBVEZNOSTI

Prejšnji teden je v Sloveniji vzbudila velik odmev televizijska oddaja oziroma pogovor, v katerem so sodelovali trije člani slovenske vlade: predsednik Stane Kavčič, podpredsednica in univ. prof. dr. Aleksandra Kornhauser, ki je hkrati zadolžena za vprašanja znanosti, ter član vlade Marijan Dolenc.

Predsednik Kavčič je v oddaji zlasti poudaril, da v okviru jugoslovanske federacije edino Slovenija redno plačuje svoje obveznosti, kar je po mnenju slovenske vlade predvsem namen stabilizacije, zato si slovenska vlada pridržuje pravico, da isto terjā od drugih. Slovenija se bo tako ravnala tudi v bodoče, hkrati pa bo še bolj zaostrila to vprašanje, kajti po mnenju Staneta Kavčiča obstajata samo dve možnosti: če v določenem obdobju tudi ostale republike ne bodo začele plačevati svojih obveznosti, jih tudi Sloveniji ne bo treba več.

PREJELI SMO:

UPAM, DA JE BESEDA »DRUGE« UŠLA

Ceravno je prešlo že nekaj tednov, si ne morem zamišljati kako je moral E. F. primerjati bogoslužje z gledališkimi prireditvami (Kat. Gl. 24.2.72). E. F. piše med drugim: »V nedeljo 23. I. je bila v cerkvi Srca Marijinega vzhodna liturgija. Za isti dan so bile napovedane »DRUGE« prireditve«. Če pravi, da so bile napovedane »druge« prireditve, je bila po njegovem mnenju tudi vzhodna liturgija prireditev, in sicer prva prireditev, kateri naj bi sledile še »druge«.

Menim in upam, da mu je beseda »druge« ušla.

A. G.

— Ben videš. Zatu je prou, de pole ke sma tolko prestala, slabga vremena jn slabeh cajtov, de naše zmartrane postave nominalo zrihtajo jn popravejo. Kej češ, slabi cajti jn vreme jn zdej še ta strpèn smrad ke prihaja gor s placa razrej tudi bron. Še dougo sma držala!

— Prou praveš. Jn zatu zdej vsi časniki forte pišejo od nas jn nas fotografirajo od vseh strani. Vsem se dobro zdi, de nas jema. Jest rečem, de tudi Novmi listi se more dobro zdet, ko jema za sodelavce tašne slavne može, ku sma midva.

— E, prou gvišno. Ma si vidu kej je napisala Cittadella, de Micheze jn Jacheze ni naše ta pravo jemè?

— Kej zdej so se dogoveli? Be mogli ja znat, de naše jemè je samo Mihec jn Jakec. Ma si slišou še nekej, ke se je zgodilo zastran nas? De sta dva mladenca splezala gor po tem grušti jn sta tela zgont namesto nas, zatu ke nas so vzeli dol. Ma ledje so jeh vidli jn so klicali policijo jn pole še pompirje jn pole sta pršla lepu dol jn se je vse lepu končalo. Sta povedala, de sta tela zgont zastran ane stave. Tle se vide, kaku sma prljubljena.

— Ja, ja. Ma vselih se mi zdi nekam dosti tisteh trinajst meljonov, ke jeh bo potrosu komun za vse tu delo. Za nas vzet dol, za nas popravit, za naredet nov model jn pole za nas dent nazaj gor. Trinajst meljonov je vse lih lep dnar!

— Jakec, ne stoj si delat skrbi zastran tisteh meljonov. Če jeh ne bi špendali za nas, bi jeh pej za kašno drugo naumnost. Je vselih bulše, če jeh potrosejo za nas dveh. Taku vsi znajo, kam je šou dnar.

— Mihec, jemaš prou.

Slovenski geografi v naših krajih

Slovensko geografsko društvo si je pod vodstvom profesorjev Natka in Gamsa seznanilo v enodnevni ekskurziji z goriškim in tržaškim podeželjem in s poglavitnimi vprašanji življenja zamejskih Slovencev. Najprej so se gostje iz matične domovine v Sovodnjah srečali z njeno specifično problematiko. Na poti na Tržaško so si ogledali Doberdovsko jezero, nakar so se okoli desete ure srečali s svojimi vodniki po Tržaškem prof. Gojmirom Budalom, prof. Samom Pahorjem in dr. Vladimirom Vremcem, katerim se je dopoldan pridružil tudi univ. prof. Valussi. Že pri ogledu izvirov Timave je bil prisoten tudi devinsko-nabrežinski župan dr. Dragomir Legiša, ki je goste iz Slovenije na prijetni zakuski v Devinu seznanil s poglavitnejšo problematiko svoje občine, posebno z gibanjem prebivalstva v njej. Po ogledu glavnih nabrežinski kamnolomov (žal samo z avtobusa) in spomenika padlim na trgu v Nabrežini, so se gostje napotili v Repen na kosilo. Sledil je ogled kraške hiše, kjer sta jih v imenu zadruga »Naš Kras« sprejela in pozdravila predsednik zadruga Egon Kraus in dr. Gantar, ki sta jih seznanila z dosežki in težavami ohranjanja kraških značilnosti. Ogled enega manjših repenskih kamnolomov pa je dal možnost gostom iz Slovenije od blizu spoznati problematiko kamnolomov in kamnoseške dejavnosti na Krasu, ki je v ponovnem proizvodnem vzponu. Z vprašanji strukturne preosnove kmetijstva na tržaškem Krasu od ekstenzivnih do bolj intenzivnih in hkrati specializiranih oblik kmetovanja in vloži kmetijstva v bližini velikega mesta so se slovenski geografi seznanili v zgoniški občini, z za Tržaško značilnim pojavom polkmetov pa v Sv. Križu, katerega so si podrobneje ogledali lepote. Pot čez Opčine preko Bazovice na Jezero je bila povod za obravnavanje problematike gradbene ekspanzije in rekreacije na Krasu.

Velika množica nedeljskih izletnikov po tržaški okolici jim je še bolj predočila položaj in razvojne silnice tržaškega zaledja to-

ODLIČEN VOKALNI KONCERT

V soboto zvečer je bil v Kulturnem domu v Trstu vokalni koncert, na katerem je nastopil znani pevski zbor beograjskih študentov »Branko Krsmanovič«, ki se že vrsto let uvršča med najboljše amaterske zborovske ansamble v Jugoslaviji. Zbor je tudi tokrat povsem potrdil svoj sloves in tako dostojno zaključil redno koncertno sezono, ki jo je prvič priredila Glasbena matica ter tržaškemu občinstvu omogočila nekaj lepih in edinstvenih glasbenih užitkov.

Spored koncerta pevskega zbora »Branko Krsmanovič« je obsegal dva dela: v prvem delu so peli renesančne skladbe, nekaj pravoslavnih duhovnih pesmi, črnske duhovne in zelo zanimivo mašo španskega skladatelja Ramíreza »Missa criolla«, v kateri so opazni folklorni vplivi. V drugem delu koncerta smo poslušali ljudske pesmi jugoslovanskih narodov, med katerimi sta bili tu dve slovenski, dodali pa so še znano priredbo »Bilečanke«, skladatelja Ubalda Vrabca.

Izvajalci so pokazali resnično brezhibno zborovsko petje, ki ga odlikujejo polna zvočnost posameznih glasov, ubranost celotne pevske mase in dognana interpretacija slogovno različnih pesmi. Gotovo so vsi tisti, ki so zamudili ta koncert, bili prikrajšani za umetniško doživetje, kakršnih ni veliko v našem mestu.

stran in onstran meje. Po kratkem postanku ob spomeniku padlih bazoviških žrtev so gostje iz Slovenije lahko ugotovili na Jezeru ob pogledu na Glinščico raznolikost tržaškega ozemlja ter s pogledom na tovarno Grandi Motori tudi na mnogoterost vprašanj ne samo obstoja tržaških Slovencev, temveč tudi njihovega možnega nadaljnega razvoja. Za obrazložitev teh vprašanj je bil posebno dobrodošel razgovor na sedežu dolinskega prosvetnega društva Valentin Vodnik z županom Dušanom Lovriho, s pokrajinskim odbornikom L. Volkom in predsednikom SKGZ Racetom ter s prej omenjenimi strokovnjaki. Razgovor ni mogel zaradi časovne stiske biti izčrpen (vendar je trajal skoraj 2 uri), je pa bil nadvse koristen zlasti, ker so gostje iz Slovenije doumeli problematiko, obstoja in posebno razvoja tržaških Slovencev, v smislu poudarjanja potrebe po temeljitejšem študiju danih razmer in silnic razvoja, za kar bi strokovnjaki iz matične domovine nudili radi tudi svoje izkušnje in znanje.

—o—

PRVOMAJSKI PRAZNIK V BAZOVICI

V ponedeljek, 1. maja, priredi »Sloščkov dom« v Bazovici na svojem športnem igrišču »Prvomajski praznik« s pestrim sporedom.

Od 11. do 13. ure bodo mladinske športne igre; ob 16. uri pa se začne vesel popoldanski spored, ki obsega nastope mladinskih ansamblov, folklornih plesnih skupin in mladinskih pevskih zborov.

Od 19. do 24. ure bo prosta zabava ob zvokih ansambla »Kras«. Med posameznimi točkami bo tudi srečolov. Poskrbljeno je za jedajo in pijačo.

ČUDEN VOLILNI LEPAK

»Zveza Istranov« (Unione degli istriani) je dala nalepiti na volilne deske čuden lepak, ki poziva Istrane (begunce), naj volijo ne glede na stranke samo tiste kandidate, ki so nedvoumno pokazali, da se borijo za povrnitev »cone B« Italiji in za pravice italijanskih zemelj. Za tem čudnim volilnim geslom je jasno čutiti poziv, naj bi volili Istrani predvsem desničarske stranke ali desničarsko usmerjene kandidate, ki so se v njihovih očeh proslavili z retoriko o coni B itd.

—o—

V občinski razstavni dvorani na trgu Unità v Trstu so odprli 24. t. m. razstavo železnih likov, v katerih je izrazil mladi furlanski kipar Michele Piva simbolne motive iz nemških nacističnih taborišč. Razstava je bila odprta v zvezi s praznikom osvoboditve 25. t. m.

PISANE LUTKE V SVETOIVANSKEM MARIJINEM DOMU

Skavtinje — veverice so nam v nedeljo 23. t. m. predstavile pravljico igrano nekdanjega šentjakobskega učitelja J. Ribičiča. Igra je preprosta, a očarljiva. Lutke naenkrat oživijo. Pajaček jih zbudi in jim veli: »Naberite cvetja in rož za Cvetkin god. Vsa zemlja je z rožami, cvetjem odeta. Rože duhtijo, cvetke lepo dišijo. Luna vam pot kazala bo... In lutke gredo v noč, da si naberejo rož.« Belka cvetke tri: zvončka, ki nam oznanja pomlad, marjetico, ki zna, kdo nas rad ima, in krizantemo, ki bo Cvetka nesla tja, kjer babica in ded počivata. Modrica prinese vijolico, »ki splomadi prva zadiši in nas ponižnosti uči, spominčico, da Cvetka njih pozabiti ne sme, plavico, ki naj jo zvestobe uči sedaj in vse dni. Rdečka z rožo rdečo ko kri mamic Cvetki želi, naj se v prelepi cvet razcveti in kot mak rdeči blešči ter kot nagelj dehti. Zelenka brezovo vejico, tri listi lipe zeleni, ki v njih utriplje ljubeče srce in nam govore, ne zabi nikoli da matere slovenske otrok si, in rožmarin dekliški drag spomin.«

Pajaček se prestraši, ko vidi da nebo že žari, »a Rumenke od nikoder ni.« V hipu se ta prikaže s šopkom rumenih cvetic. »Trobentica zatrobenta, ko zvonček spomladi zacinglja. Zlata pšenica — naših polj kraljica. A tretje darilo ni zlatò, ki dela skrbi in kviri ljudi, marveč sonce zlato, ki nam veselje in zdravje nese.« V tem trenutku sonce obsije Cvetko, ki spi. Poživljene lutke zavriskajo in zaplešejo: »O Cvetko našo je sonce objelo in toplo ogrelo.« Ko se Cvetka zbudi in zagleda lepe cvetice, ji postane jasno, »da lutkice male, ponoči niso nič spale in so zanjo cvetke nabrale.«

To poučno pravljico so nam skavtinje - veverice v režiji gospe Hedvike Kandut podale zelo lepo, posebno pajaček, ki nam je dal vtis pristne veverice, ki skaklja od veje do veje, in je tako pripomogel oživiti že tako razgibano podajanje vseh nastopajočih.

Zelimo si skorajšnje nasvidenje z mladimi izvajalci.

P.

—o—

Kulturni krožek Devin - Stivan priredi v soboto, 29. t. m., ob 20.30 v župnijski dvorani v Devinu

KULTURNI VEČER

na katerem bo fotoreporter Mario Magajna spregovoril o znani in že tradicionalni »Kraški ohceti« na Repentabru, ki bo prišla do polnega izraza s prikazovanjem barvnih diapozitivov.

Večer bo dopolnil nastop dekliškega pevskega zbora iz Devina, ki ga vodi Herman Antonič.

Stalno Slovensko gledališče formalno ustanovljeno

Formalna ustanovitev »Stalnega slovenskega gledališča«, kot se bo odslej imenovalo Slov. gledališče v Trstu, do katere je prišlo v sredo, 26. t. m., na županstvu v Trstu, prav gotovo pomeni važen dogodek v kulturni zgodovini tržaških in vseh Slovencev v Italiji. Ta dan je namreč župan Spaccini slovensko ustoličil novi upravni svet Stalnega slovenskega gledališča in hkrati razdelil posamezne funkcije. V upravni svet so bili imenovani predstavniki tržaške občine in pokrajine ter deželne uprave, s čimer je gledališče dobilo značaj javne ustanove, kar je pogoj, da bo prejemale prispevke iz javnih sredstev. Ob slovesnosti je župan Spaccini spregovoril

nekaj plemenitih besed o pomembnosti kulturnega sodelovanja med Slovenci in Italijani v Trstu, predsednik gledališča prof. Josip Tavčar pa je zlasti podčrtal zgodovinski pomen dogodka.

Ob tej priložnosti S.S. v posebni izjavi poudarja važnost izpolnitve ene temeljnih postavk, ki so bile vsebovane v sporazumu za sestavo občinske uprave med strankami leve sredine in Slovensko skupnostjo.

Po dolgih letih prizadevanja in trdega boja smo tako zamejski Slovenci prišli do zelo pomembne pridobitve, ki nas bo bodrila v nadaljnjem prizadevanju po pravičnem reševanju naših odprtih narodnostnih vprašanj.

Slovensko dušno pastirstvo v Gorici

Goriška Cerkev se pod vodstvom svojega podjetnega naškofa zavzema za svojo notranjo prenovu. Koncilski načela o človeškem dostojanstvu slehernega vernika, o bratskem občestvu na škofijski ravni in o svobodni izbiri take dušnopastirske oskrbe, ki najbolj ustreza lastnemu značaju in narodnim značilnostim, so ji sveta. Zato pa hoče biti v mejah svoje razsežnosti in pristojnosti zares »zakrament odrešenja«.

Da bi mogla goriška Cerkev vsakomur nuditi svoje odredilo poslanstvo na najbolj primeren način, je posvetila svojo pozornost pravični ureditvi manjšinske dušnopastirske oskrbe. Predvsem se je spoprijela z vprašanjem, kako nuditi zares uspešno dušno pastirstvo močni slovenski skupnosti, ki živi v samem mestu Gorica, od solkanskega bloka pa do južne postaje, od šempetrskega bloka do pevmskega mostu.

Na zasedanju 13. aprila v Rusiču je Duhovniški svet (DS) pod predsedstvom in s privolitvijo nadškofa msgr. P. Cocolina sprejel vrsto sklepov, ki tvorijo ogrodje končni ureditvi dušnopastirske oskrbe slovenskih vernikov v Gorici. Sklepi so naslednji:

1. Naj se s sedežem v cerkvi sv. Ivana kanojično ustanovi, za zdaj, »Slovensko dušnopastirsko središče« za goriške vernike in naj se imenuje poseben dušni pastir, z oblastjo, da »dopustno in veljavno« vrši vsa pastoralna opravila v blagor slovenskih vernikov vseh mestnih župnij.

2. Slovenski verniki imajo pravico, obračati se v vseh svojih duhovnih potrebah ali h krajevnemu župniku ali k dušnemu pastirju pri Sv. Ivanu: ta pa v bratskem sporazumu s krajevnim župnikom lahko obiskuje slovenske družine v mestu.

3. Ko gre za krste, poroke, pogrebe, prva sv. obhajila in birme naj slovenski dušni pastir vsakokratno obvesti krajevnega župnika o vernikovi izbiri.

4. Kadar sami verniki zaprosijo, naj se bogoslužna opravila izvršijo v njihovem jeziku, jim krajevni župnik takoj ugod; ako tega ne zaprosijo, jih mora župnik vprašati, v katerem jeziku želijo prejeti zakramente in zakramentale in brž pristati na njihovo željo: ali sam, če zna jezik, ali po drugem slovenskem duhovniku ali pa jih nasloviti na predstojnika slovenskega dušnopastirskega središča.

5. V mestnih župnijskih cerkvah stolnice, sv. Ignacija in na Placuti naj se ohrani in še okrepi dosedanja dušnopastirska oskrba za slovenske vernike; nanovo naj se vpelje praznična sv. maša v cerkvi Marije Vnebovzete pri oo. kapucinih, kakor tudi drugod, kjer jo zahteva primerno število slovenskih vernikov.

6. Slovenskim vernikom po bolnišnicah in v ječah se prav tako zagotavlja njim lastna duhovna oskrba.

Duhovniški svet je te odredbe o dušnopastirski oskrbi slovenskih vernikov v Gorici temeljito pretehtal, tako da so sad odkrite, pogumne in često naravnost napete razprave. Ko pa je prišlo do glasovanja o vsaki posamezni točki, je bilo pet točk sprejetih enoglasno, ena pa s prepričljivo večino.

Glede prve točke je potrebno naslednje pojasnilo. Razprava je predvsem ugotovila, da odredba vsebuje dvojno pravno dejanje: ustanovitev slovenskega dušnopastirskega središča kot pravne osebe in imenovanje slovenskega dušnega pastirja z redno oblastjo. Italijanski sobratje so zahtevali, naj se prvotnemu besedilu vstavi beseda »ad tempus«, t.j. začasno, za zdaj. Slovenski svetovalci so se na vso moč upirali temu vstavku, češ, da se tako ustanovi zanika trajnost. Tedaj je bila podana naslednja uradna razlaga: »Izraza "ad tempus" ni jemati v časovno omejevalnem, pač pa v naklonjenost-

nem smislu: nikakor nima značaja začasnosti (cattare di provvisorietà), pač pa odprtih vrat za boljše rešitev. Obrazložitev: nemogoče je vnaprej dati najboljšo pravno obliko Slovenskemu dušnopastirskemu središču: izkušnje bodo morda narekivale vse popolnejšo obliko. Gre za avtentično razlago izraza "ad tempus", ki bo vnesena v sam zbrovalni zapisnik.« Po tej razlagi je latinskemu izrazu »ad tempus« smiselno bližji slovenski izraz "za zdaj" kot pa "začasno", in tako ga tudi prevajamo.

Goriški nadškof, ki je s temi sklepi DS sprejel slično okvirno uredbo dušnopastirske oskrbe slovenskih vernikov v Gorici, kar mu je v veliko čast, si je naložil težko in zelo odgovorno nalogo, vse to konkretno izvesti. Slovenski duhovniki so se mu stavili na polno razpolago. Potrebno pa je, da k temu prispevajo tudi slovenski verniki z nasveti in dejavnim sodelovanjem. V zboru škofijske skupnosti, v goriški krajevni Cerkvi, se zdaj slovenski verniki lahko upravičeno čutijo kot polnopravne božje otroke, ki so jim odprte vse možnosti verskega življenja, tako da je zares usoda njihovih duš v njihovih rokah.

Vse človeško je nepopolno. Tudi v tej dušnopastirski uredbi in njeni izvedbi bo marsikaj nepopolnega in morda celo napačnega. Izkušnja bo to pokazala. Drži pa, da so današnji nameni iskreni in čisti ter da je veliko dobre volje. Oborožimo se vsekakor s potrpežljivostjo, z razumevanjem, z odpuščajočo ljubeznijo. V potrpljenju bomo rešili svoje duše.

V naslednjem članku spregovorimo o manjšinski dušnopastirski oskrbi zunaj mesta, na podeželju.

Dr. Rudolf Klinec

—o—

ŠOLSKI SINDIKAT

Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici sporoča, da je na svoji deveti redni seji razpravljalo o ustanovitvi tretjega rednega učiteljskega mesta na osnovni šoli v ulici Randaccio - Gorica. Sindikat se je že prej zavzel pri šolskih oblasteh za ustanovitev tega mesta, a dosedaj, žal, še ni prišlo do zaželenih uspehov. Sindikat se bo za zadevo še zavzel in če bo potrebno, bo proglasil tudi splošno stavko slovenskih šolnikov, da se bo tudi naša širša javnost seznanila z enim naših šolskih problemov.

RODITELJSKI SESTANEK

Ravnateljstvo slovenskega učiteljskega »Simon Gregorčič« v Gorici vabi starše ali njih namestnike na roditeljski sestanek, ki bo v petek, 28. aprila, v šolski risalnici ob 18.30.

VOLILNI PREDLOGI

Vse politične struje in stranke se obračajo s pismi in oklici ter vsakovrstnimi predlogi na svoje volilce.

Tudi Slovenska demokratska zveza je imela razgovore z različnimi demokratičnimi strankami, zlasti z vodstvom Krščanske demokracije.

Zveza je namreč že pri prejšnjih volitvah v parlament predlagala svojim somišljenikom, naj oddajo glasove za kandidate Krščanske demokracije. Pri upravnih volitvah je nastopala s svojo kandidatno listo.

Za bližnje volitve Slovenska demokratska zveza zopet priporoča svojim volivcem, naj oddajo glasove Krščanski demokraciji.

Lahko pa tudi volijo kandidate socialno demokratske stranke, češ da sta ti dve stranki pripravljene ugoditi zahtevam slovenske manjšine.

Pripominjamo, da ni šrščanska demokracija vključila nobenega Slovenca med svoje kandidate. Socialni demokrati pa so enega, in sicer Gradnika s Plešiva.

Odločitev za slovenske volilce na Goriškem je seveda odvisna od različnih dejavnikov, med njimi zlasti od političnega in nazorskega prepričanja, vendar menimo, da bi morali pri vsem tem jemati v poštev stranke in kandidate, ki so že doslej dejansko pokazale ne samo pripravljenost za reševanje manjšinskih problemov, temveč so tudi že naredile nekaj konkretnega za Slovence.

Rupa - Peč

DOMAČE SLAVJE

Pevski zbor Rupa - Peč bo priredil v nedeljo, 30. aprila, tradicionalno slavje pred cerkvijo v Rupi. To naše slavje družijo pevce iz obeh vasi in je že dobilo svoje ime kot praznik frtalje sv. Marka.

Vsako leto se bolj razvija in je vedno več prisrčnosti v njem.

Spored naše praznične frtalje se bo začel razvijati ob 15.30 in bo prav živahen. Nastopali bodo: 1. ansambel Lojze Hlede iz Števerjana; 2. Malčki otroškega vrtca iz Rupe; 3. Otroci osnovnih šol iz Rupe - Peči; 4. Mešani pevski zbor Rupa - Peč; 5. Sovodenjski nonet; 6. Goriški oktet in 7. Moški zbor »Mirko Filej«.

Na koncu tega pisanega sporeda se bo spet oglasila glasbena skupina Lojzeta Hledeta z veselimi vižami in priljubljenimi popevkami.

Ves dan bo deloval dobro založen bufet z domačimi jedili in pogačo in seveda tudi z odlično domačo frtaljo, kakršno znajo ocvretili samo pri nas.

80-letnica Alojzijevišča

V nedeljo je obhajal dijaški zavod »Alozijevišče« v Gorici osemdesetletnico svojega plodnega delovanja.

Ob desetih dopoldne je daroval nadškofijski kancler msgr. Klinec slovesno zahvalno mašo v cerkvi na Placuti. Msgr. Močnik, zavodov ravnatelj, je razgrnil zgodovinsko sliko zavoda, ki je bil ustanovljen na pobudo škofa Mahničja predvsem za vzgojo duhovskega naraščaja. V Alojzijevišču, ki so ga vodili odlični goriški duhovniki in tudi laiki kot prefekti, je bilo v začetnih letih tudi do osemdeset gojencev. Mnogi izmed njih so se uveljavili kasneje na vidnih kulturnih, literarnih in političnih mestih. V vojnah in pod

fašizmom je to slovensko vzgojno središče trpelo in je bilo skoraj zatrto. Po letu 1945 pa je spet začelo s svojim delom. Kratko zgodovino Alojzijevišča je podal tudi dr. Anton Kacin.

Popoldne so alojzijeviščniki priredili v Katoliškem domu slovesno in pestro akademijo, ki so se je udeležili mnogi predstavniki našega življenja in dosti občinstva. Na sporedu so bile recitacije, nastop pevskih zborov, odrski prizori in priložnostni govori, ki so izzveneli v želji, da bi zavod kmalu dobil nov sodoben dom in da bi iz njega kmalu izšli novi duhovni in kulturni delavci za naše ljudstvo.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Boris Pangerc: »Amfora časa«

V založbi revije »Mladika« je izšla pred kratkim v Trstu prva pesniška zbirka Borisa Pangerca, z naslovom »Amfora časa«. Boris Pangerc je maturant, letos hodi v zadnji razred znanstvenega liceja »Frace Prešeren« v Trstu, doma pa je iz Doline. Doslej je objavil že precej pesmi in proze v Literarnih vajah, Mladiki, Novi Mladiki, Mostu in v Prostoru in času. Zanimivo je, da je bila ena izmed pesmi, ki jih je objavil v osrednji slovenski reviji »Prostor in čas«, pod naslovom »Oktober«, prevedena tudi že v nemščino.

Zora Tavčar je napisala v kratki spremni besedi na ovitku: »Boris Pangerc se v času, ko se je na slovenskem Parnasu utaborila objestna škandalistika, predstavlja s toplim čustvovanjem, s pietnim odnosom do usode in do zemlje ter z obrzdanostjo in kultivirano pesniško govorico. V času, ko je pesniško valuto zajela inflacija, nam pomenijo te kvalitete jamstvo, da se je oglasil avtentičen umetniški glas. Pesmi bodo prepričale s svojo svežino in neposrednostjo vse tiste, ki dajejo v poeziji prednost iskreni, živo osebno prizadeti izpovedi... Nič patosa, nič nepotrebne blišča, beseda mu je pri-tajena. Sam pravi: besede naj mi bodo »odkrite, preproste in pravšnje.« o sebi pa meni, da je »duša, odmaknjena na rob vsega.«

Zbirka vsebuje 38 pesmi, ki jih je mladi pesnik posvetil svoji rajni mami. Pred nje je postavil motto: »Kras mre... mrejo bresti, macesni — in vonj po senu...«, s čimer je v zgoščeni pesniški obliki izrazil bolečino nas vseh. Njegove pesmi so — kot je poudarila tudi Zora Tavčar — nekaka njegova

pesniška avtobiografija. V njih je ohranil tiste doživljaje in čustvene pretrese svojega življenja, ki so pustili v njem posebno močan in dolg odmev. V pesmih kaže velik smisel za barve v kraški naravi, za razpoloženja v njej, kot na primer v pesmi »Česmin v mraku«:

Zadnji žarki
se usipajo
na češmin
Rosa se spusti
večer na roko
in kaplja
med zveržene korenine
svoje srebro
Dan je zaprl trudno oko
in pod črnim obokom
noči
so se stvari
poveznile
v nič.

Ali v pesmi »Oktober«:

Poletje prekipeva
z vsemi svojimi spomini
v žametu tvojega sonca
Ves si otožen!
In zdaj še bolj,
ko si se prelevil
v zaročenca jeseni
Počasi odpeva
z dreves
simfonija jesenskih barv...

Mnoge pesmi so intimno, pristrčno izpovedane, in če bi hoteli z eno besedo označiti bistvo Pangercove poezije, bi rekli: intimnost, ki ji morda v tem primeru odgovarja slovenska beseda iskrenost. Zbirko je z okusom opremil njegov šolski kolega Walter Jerebica.

UMRL JE PISATELJ »POKOPANIH KULTUR«

V bolnišnici v Hamburgu je umrl pred kratkim pisatelj C. W. Ceram (s pravim imenom Kurt W. Marek), avtor zelo znane knjige »Pokopane kulture«, o arheoloških izkopavanjih; prevedena je tudi v slovenščino. Star je bil komaj 58 let. Po mnenju njegove žene Hannelore mu je odpovedalo srce zaradi naporov pri pisanju njegove zadnje knjige »Prvi Američan«, ki je izšla januarja letos. V Nemčiji so je prodali že nad 100.000 izvodov.

»DOLINA MIRU« NA ITALIJANSKI TELEVIZIJI

V nedeljo popoldne je italijanska televizija v okviru oddaje za otroke pokazala prvi del slovenskega filma »Dolina miru«. Drugi del bo na vrsti v nedeljo, 30. t.m.

V razmeroma kratkem času so se na programu italijanske televizije zvrstili še naslednji slovenski filmi in televizijske nadaljevanke: »Bratovščina Sinjega galeba« (po povesti Toneta Seliškarja), »Erarem in potepuh« ter »Kekec«, o katerem smo že na kratko poročali.

Slovenski skladatelj in dirigent dr. Danilo Švara, ki je doma iz Ricmanj pri Trstu, vrsto let pa živi in deluje v Ljubljani (med drugim profesor na glasbeni akademiji), je pred kratkim obhajal 70-letnico rojstva.

GORŠETOVA RAZSTAVA IN MONOGRAFIJA

V Lamutovi razstavni dvorani v Kostanjevici na Krki bo letos poletni retrospektivna razstava del kiparja Franceta Goršeta, ki je dobro znan tudi v Trstu, kjer je po vojni več let živel in poučeval. Za razstavo bo izšel tudi obsežen katalog. Pred nedavnim pa je izšla cela monografija o Goršetu s številnimi reprodukcijami njegovih kipov. Izšla je v Ameriki, a se dobi tudi v Tržaški knjigarni.

Dolenjski kulturni festival (Kostanjevica) prosi lastnike Goršetovih del, da bi sporočili podatke o njih (naslov dela, iz kakšnega materiala je, leto nastanka in dimenzije), da bi jih lahko vključili v razstavo oziroma katalog.

GLASBENA MATICA - TRST

Sezona 1971-1972

V soboto, 29. aprila, ob 21. uri v dvorani J. Gallus
ul. R. Manna 29

SOLISTIČNI KONCERT

ZDENKO PRUŠA - violončelo

NIKO PERTOT - rog

SILVANA PRETNER - klavir

Vljudno vabljeni - Vstop prost

GLASBENA MATICA - TRST

Sezona 1971-1972

v sredo, 3. maja, ob 20.30 uri

v mali dvorani Kulturnega doma

I. ZAKLJUČNA AKADEMIJA GLASBENE ŠOLE

Vljudno vabljeni - Vstop prost!

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

V soboto, 29. t.m. ob 20.30 v župnijski dvorani

v DOLINI

Jaka Štoka

TRJE TIČKI

burka v dveh dejanjih

V nedeljo, 30. t.m. ob 18. uri v Prosvetni dvorani

v TREBČAH

Jaka Štoka

TRJE TIČKI

burka v dveh dejanjih

Kulturni dom

V sredo, 3. maja ob 18. uri

Tennessee Williams

TRAMVAJ POŽELENIJE

Drama v enajstih prizorih

Tržaška rojakinja Ondina Ota - Klasinc, ki je vrsto let delovala kot operna solistka v Mariboru, je pred kratkim stopila v pokoj in se bo odslej ukvarjala z režisersko dejavnostjo.

F.J. - 101 SMRT V POMLADI

Študentje so se opoldne včasih pridružili kaki skupini, da bi se malo pogovorili z njimi. Moški so bili nezaupljivi, redkobesedni, ženske so bile zgovornejše. Pravile so, odkod so in kolikokrat so že bile na romanju. Jože si je zapisoval nena-vadne narečne besede, ki so jih uporabljale, komaj je utegnil sproti pisati. Večkrat je prosil, da bi kako besedo ponovile ali da bi mu razložile, kaj pomeni. Ženicam se je dobro zdelo, da dajo študentje tako važnost njihovim besedam, in nekatere so še spraševale: »Pa to veste, kaj pomeni?« in so izrekle še kako besedo, o kateri so menile, da se mora zdeti tem študentom »s Kranjskega« nena-vadna.

Dva utrujena dečka sta se tiho igrala tako, da sta sedeč na travi metala v zrak kovanec in govorila: »Pisa!« ali »Glava!«

»Kaj pomeni pisa?« je vprašal Jože.

»Tista stran, kjer sta številka, ki označuje vrednost in napis,« je razložil Tine. »Za kaj igrata?«

»Za nič. Kar tako. Za hec.«

»Saj sta še skoro otroka. Čutita potrebo po igri. To romanje traja predolgo zanju,« je rekel Miro.

»O ne! Ni predolgo za naju!« sta protestirala fantiča.

Tudi študentje so se povzpeli na Svete gore. Cerkvi sta se sivi in starodavni dvigali kot ogromni skali iznad temnih gozdov na položni gori.

Na vrhu je bilo nekaj romarjev. Kljub temu so

imeli fantje občutek velike samote, kakor da bi bili tudi v času pomaknjeni nekam daleč nazaj, v skrivnostna stoletja zgodnjega srednjega veka. Ta vtis so jim potrjevali kamni s skrivnostnimi znaki, podobni runam, vzdani v cerkev. Tine se je spomnil Uršlje gore in prvega srečanja z Majdo. Skušal je zadušiti hrepenenje, ki se je vzdramilo v njem. Ves čas se je bil trudil, da ne bi mislil nanjo in bi si tako prihranil bolečino, kakor se človek boji dotakniti z jezikom razbolelega zoba.

Se isti dan so nadaljevali pot, naslednje dni pa so spoznali prav tako osamljene kraje v Urvaldu, in nato Dolenjsko. Napolnili so si beležnice bolj, kot so mislili, in spoznali slovensko zemljo z novih strani.

»Nisem vedel, da je mogoče odkriti na njej še toliko neznanega,« je rekel Jože, ko so se bližali Ljubljani.

»In toliko revščine,« je pristavil nekdo drug.

Srečal je neko Majdino sošolko in zvedel, da je s starši na počitnicah nekje ob morju. Ni točno vedela kje, Morda na Krku ali na Rabu.

Poletna Ljubljana brez življenja okrog univerze in brez Majde se je zdela pusta in čudno prazna. Zato je pridno prebiral oglase in si čez nekaj dni našel delo v nekem hotelu na Bledu, kot nočni vratar.

(Dalje)

Sodobno kmetijstvo

Kako doseči višje pridelke na travnikih

Letošnje težave s senom zaradi lanske suše nam narekujejo posvečati več pozornosti skrbi travnikov, ki dajejo pri nas zelo nizke pridelke (od 20 do 40 stotov sena na ha). Zaloge sena bi lahko v naših krajih povečali vsaj za enkrat do dvakrat in celo trikrat, če bi negovali travnike s hlevskim gnojem vsaj vsako tretje leto in redno pa z rudninskimi gnojili. Seveda bi bilo najbolje travnike preorati in zasejati s primerno deteljno-travno mešanico, ki ustreza podnebnim in talnim razmeram na Krasu, toda izčrpane travnike bomo preorali le takrat, ko so odpovedala vsa druga sredstva, kot so pravilno gnojenje, pravilna oskrba in raba. Če je oranje edini način za izboljšanje travnika, moramo to delo opraviti vestno, da uničimo ves plevel, da razkisamo zemljo, jo zagnojimo z organskimi in rudninskimi gnojili, da zdravimo površino in zasejemo deteljno-travno mešanico.

Popravljanje in oskrbovanje travnikov

Drugi način t.j. popravljanje travnikov je počasnejši, vendar dosežemo svoj cilj, če se držimo vseh agrotehničnih navodil. Tako lahko izboljšamo sestavo travne ruše ali pa popravljamo travnik z rednim gnojenjem in dosetvijo. Gnojenje prilagodimo stanju in sestavi ruše na travnikih.

Spomladi ne smemo gnojiti s hlevskim gnojem

Hlevski gnoj je zelo učinkovit, ker je vir hrane zemeljskim živalicam in mikroorganizmom in posredno vir humusa, ki šele omogoča, da je zemlja zračna ter topla in, kar je najvažnejše, da zadržuje vlogo. Moramo pa paziti, da ga ne bomo trosili spomladi, ker odeja ne dovolj preperlega gnoja ovira travno rušo pri rasti. Zaradi morebitnih kep hlevskega gnoja pa trpi videz travnika, ruša ni povsod enakomerno razvita. Hlevski gnoj bomo praviloma trosili jeseni (takrat ga ne smemo pustiti v kupih). Zgodaj spomladi travnik prebranamo, da se morebitni ostanki zdobijo in pogreznejo med ruše. Z brananjem hkrati skrbimo za primerno zračenje travne ruše.

Gnojnica

Gnojnica je za travnike res dobro gnojilo. Ker vsebuje mnogo dušika, posebno pa ker je dušik v njej poceni pridobljen, je hkrati tudi najcenejše dušično gnojilo. Dober kmetovalec bo torej pazil, da bo ujel prav vso gnojnico. Gnojnica je zelo bogata tudi na kaliju, revna pa je na fosforu, ki ga moramo dognojevati npr. s superfosfatom. Z gnojnico gnojimo zgodaj spomladi (pozimi v snegu, nikoli na zmrzlih tleh) in to v oblačnem vremenu.

Rudninska gnojila

Rudninska ali tudi, kot napačno pravimo, umetna gnojila koristijo najbolj tam, kjer so tla dobro preskrbljena z organskimi snovmi (preko hlevskega gnoja ali komposta) in če je zemljišče v agrotehničnem oziru v dobrem stanju (da ni npr. premokro). Toda na Krasu in na splošno v Primorju nam odvečna voda v tleh res ne dela skrbi, to velja le v redkih izjemah na ilovnatih tleh v večjih dolinah. Skrbi imamo s pomanjkanjem vode deloma zaradi pogostne suše, deloma zaradi

plitke plasti prsti, toliko bolj moramo zato sèrbeti za redno gnojenje s hlevskim gnojem vsaj vsako tretje leto in za redno, vsakoletno uporabo rudninskih gnojil. Sama rudninska gnojila ne pomagajo k obilnejšim pridelkom, Res učinkovito je rudninsko gnojilo takrat, ko je v zemlji hkrati tudi dovolj organskih snovi, oziroma humusa.

Če opazimo, da je v ruši premalo dtelj, gnojimo z dušičnimi gnojili in to zgodaj spomladi. Fosforna in kalijeva gnojila so ruši v enaki meri potrebna kot dušična, vendar jim praviloma trosimo jeseni (Tomaževa žlindra je zelo primerno gnojilo za kraški svet, ker vsebuje poleg fosfora tudi kalcij). Mešana ali kompleksna gnojila, ki vsebujejo vsa najvažnejša plinska hranila t.j. dušik (N), fosfor (P) in kalij (K), trosimo navadno jeseni in pozimi pa tudi zgodaj spomladi. Navadno uporabljamo jeseni, po dobri preskrbi tal s hlevskim gnojem (2 stota na ha) mešanico

v razmerju 11:22:16, in sicer približno 6 stotov na ha.

Po vsakem gnojenju branamo, da bi se gnojilo dobro pomešalo z zemljo. Dosejemo pred brananjem povsod tam, kjer je ruša slaba ali redka. Uporabljamo pa pri tem le hitro kaljiva semena trav in detelj. Manj izdatno gnojimo po prvi košnji. Ker pa kvaliteta sena odvisi od časa košnje, bomo prihodnjič posvetili nekoliko pozornosti prav prvi košnji.

OPOZORILO KMEČKE ZVEZE

Lastniki zemljišč, po katerih je bil speljan metanonovod in se z družbo SNAM niso pogodili glede odškodnine, so v prejšnjih dneh prejeli po pošti obvestilo, da bo sodni cenilec arh. Gruden prišel oceniti škodo na njihovih parcelah.

Kmečka zveza svetuje vsem prizadetim, naj prisostvujejo cenitvi in cenilcu tudi prikažejo vso dejansko škodo. Brez njihove prisotnosti bi mogel namreč cenilec prezreti del te škode (n.p. porušene mejne zidove, drevesa, škoda na pridelkih itd.).

Nikar pa naj ne podpisujejo nobenih dokumentov, ki bi jih jim morebiti ponujali, ker je zadeva v rokah pooblaščenih pravnikov, ki vodijo pravdo in pogajanja.

TEDENSKI PREGLED DOMAČEGA ŠPORTA

NAMIZNI TENIS

DEŽELNO PRVENSTVO DVOJIC

Na sedežu Sokola v Nabrežini se je v torek odvijalo **deželno prvenstvo dvojic**. Pomirile so se tako najboljše dvojice naše dežele in kot po navadi so naši predstavniki še enkrat odnesli levji delež. Od osmih razpoložljivih naslovov so predstavniki Sokola in Krasa odnesli kar sedem in to zato, ker Sokol ni nastopal v osmi kategoriji! Popoln uspeh naših pingponkarjev, ki se tako vestno pripravljajo za državni finale v Fluggiju.

Bole in Košuta sta še enkrat dokazala, da sta dobro vzgojila mladi kader, ki mu ga v deželi ni para. Oglejmo si nekoliko izide v posameznih kategorijah. Med dekleti sta absolutno zmagali Miličeva in Kopalova, ki sta se uvrstili pred Rebulovo in Vesnaverjevo. Ni nam treba poudarjati, da sta obe dvojici pripadali Krasu. Podobno se je zgodilo pri moških, kjer sta stara lisjaka Košuta-Bole strla odpor »učencev« Fadjana in Radoviča (vsil Sokol). V tretji jakostni lestvici sta pri moških osvojila deželni naslov Fabjan in Radovič, pri dekletih pa Kopal - Vesnaver. Med **deželnimi mladinkami** sta bili najboljši Kopal - Milič, medtem ko Sokol ni v tej kategoriji imel svojih predstavnikov. Končno nam ostaja še skupina **naraščajnikov**, kjer sta med ženskami prepričljivo zmagali Rebula in Vesnaver, med moškimi pa Radovič - Pertot.

Ob teh ponovnih pozitivnih izidih naših predstavnikov je prav, da vse atlete opozorimo na važnost državnega prvenstva in da jih ne smejo zavajati prodorni uspehi v deželnem merilu. Ne smejo torej preveč podcenjevati bližnjega državnega prvenstva, sicer se bodo z njega vrnili razočarani. Prav bi bilo, da bi še ves čas, ki jim ostaja, uporabili za vestne treninge, trenerja pa naj jih skušata čimbolje pripraviti, da bodo lahko ponovno tudi v državnem merilu utrdili sloves in resnost našega športa.

ODBOJKA - Ženska C liga

SLOGA - OMA 3:0

Dekleta novega združenja Sloge so končno spet prišla do zmage. V povratnem kolu so premagale v mestnem derbiju ekipo OMA, ki jim sledi na robu lestvice. Zmaga je po zadnjih prvenstvenih nastopih bila že v zraku, saj so zadnje tekme pokazale, da so **opensko bazovska dekleta** prebredla dolgo

krizo in da igrajo od tekme do tekme bolje. Mjotove varovanke so v soboto zaigrale samozavestno in izid srečanja ni bil nikoli v dvomu. Treba je vsekakor poudariti, da OMA ni pokazala izredne igre, zato se nam zdi še bolj čudno, kako so lahko naše predstavnice izgubile z OMA v prvem delu prvenstva. Naše edine predstavnice v C ligi nas letos ne navdušujejo preveč, zato upamo in želimo, da je to le prehodna krizza in dabomo lahko že v prihodnji sezoni pričati novim in boljšim uspehom naših predstavnic.

I. Moška divizija

SLOGA - DOM GO 0:3

Dom nadaljuje svojo zmagovito pot! V nedeljo so si Goričani privoščili s kar 3:0 sovrstnike tržaške Sloge, ki so stopili na igrišče trdno prepričani, če že ne v zmago, vsaj v časten poraz. Goričani pa so se nam prikazali kot solidna in tehnično veljavna ekipa, ki je vredna napredovanja. Proti takemu nasprotniku niso slogaši razočarali, saj so se zlasti v prvem setu povsem enakovredno borili. Zmaga se je verjetno odločila na koncu prvega niza, ko so domačini zapravili kar dve set žogi in tako dovolili gostom, da so napravili prvi korak k zmagi. Začetek drugega dela igre je še bil izenačen, nato pa so domovci uveljavili, ne brez težav, svojo premoč.

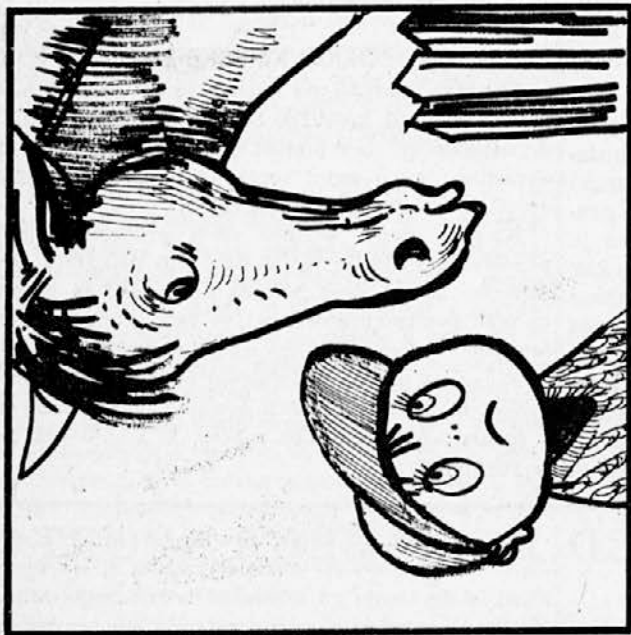
KOŠARKA - Moška D liga

HANNIBAL - BOR 82:64 (38:28)

Proti nemu izmed kandidatov za napredovanje v C ligo, so Marijevi fantje zaigrali res dobro. Končni izid ne odraža stanja na igrišču, saj so se naši predstavniki skoro do konca enakovredno borili in le izkušnost nasprotnika je v zadnjih minutah prevladala nad mladostnim elanom Tržačanov. Boris Fabjan je še enkrat dokazal svoj srečni trenutek in tokrat dosegel kar 27 točk, kar predstavlja že mali rekord, poleg njega pa sta še dobro zaigrala mlada Hrvatit Valter ter presenetljivi Koren, ki je s svojimi »fintami« skušal posnemati znamenite košarkarje; ta mladi igralec se bo z resnim treningom brez dvoma razvil v dobrega košarkarja. Ob koncu naj omenimo še izdatni delež, ki ga je plavim prinesel izkušeni Lakovič, saj je ta lahko za zgled vsem našim aktivnim in »organizacijskim« športnikom.

REPEK

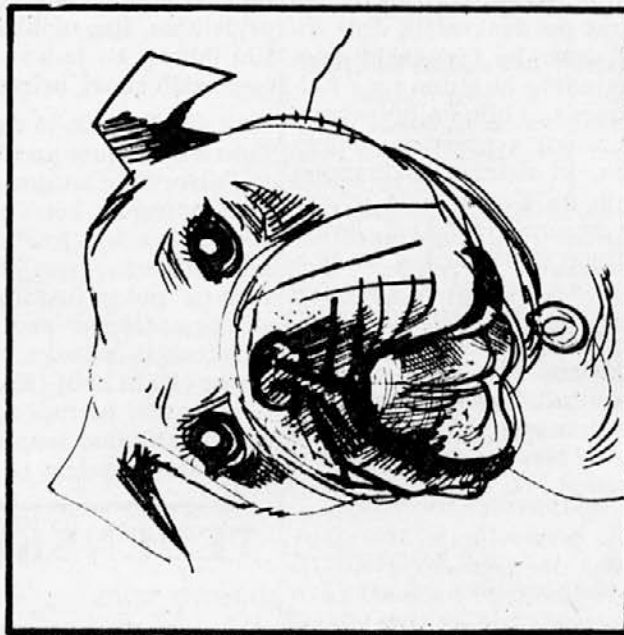
Piše: P. Kovač - Riše: Melita Vovk

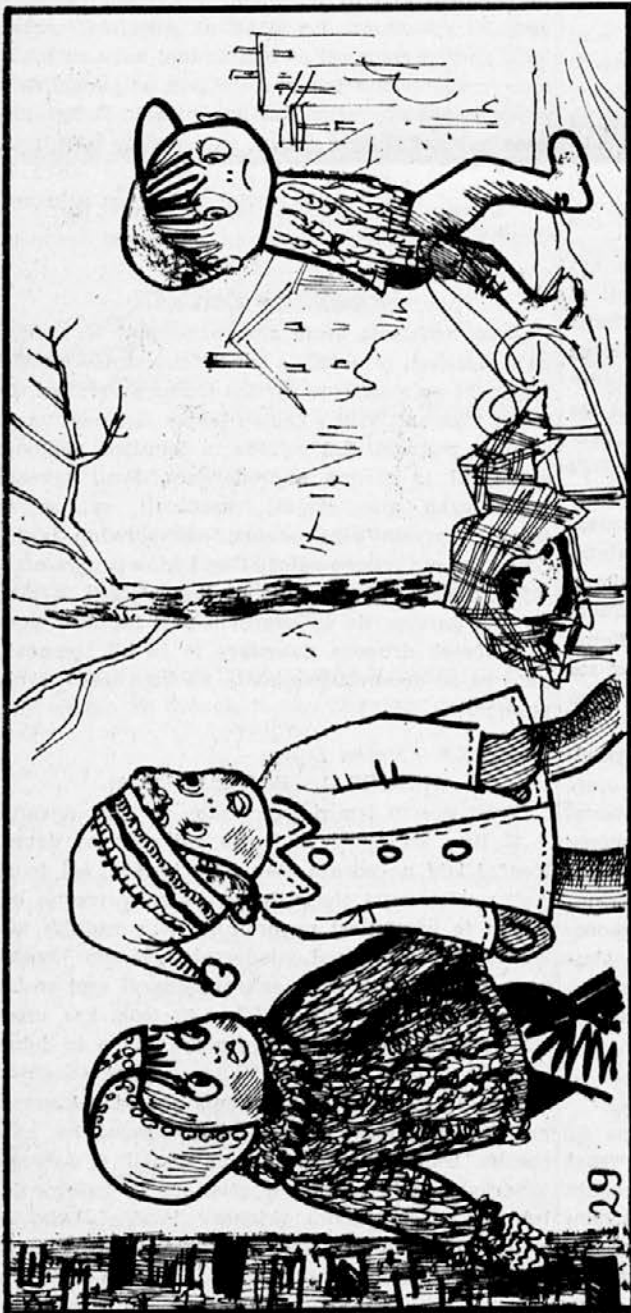
rano, položil Repka na veliko belo mizo in ga natančno preiskal. Repek je pri tem mlo javskal in Peter ga je ves čas držal za tace. Iz izkušnji pri zobozdravniku je vedel, da to pomaga.

»Ne bo huđega,« je prijazni veterinar rekel Petru.

Peter je nenadoma opazil, da zunaj sije sonce in da ga ne boli več trebuh.

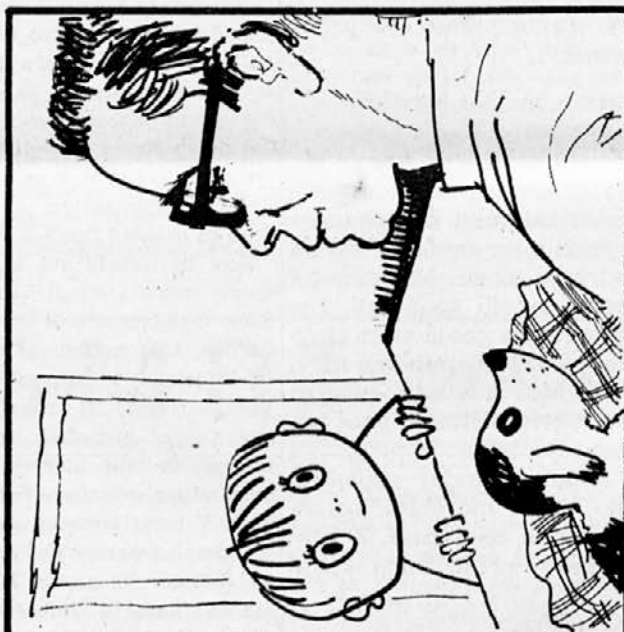

Prijazni bolnik je imel na trebuhu dolgo zašito brazgotino. Prerezati so mu morali trebuh, ker je po pomoti požrl kamen. Sedaj je prišel v bolnico, da mu iz brazgotine poberejo šive. Njegova gospodarica se je bala, da bo pri tem preveč nemiren, in je prosila Petra, naj ji ga pomaga držati. Toda skrb je bila odveč. Kuža je ležal na mizi in očitno užival, ko ga je veterinar s pinceto žgečkal po trebuhu.

je previdno odvlekel Repka na dvorišče. Nenadoma pa je k njemu planil velik pes in močno lajal. Se dobro, da je bil priklenjen. Peter se je urno umaknil k nasprotnemu zidu. Tik nad njim je bilo okno, skozi okno je pogledal konj, povohal Petra za ušesom in na ves glas za-rezgetal. To je bila razburjiva bolnišnica.

Na srečo je kmalu prišel mimo mlad mož v beli halji in se usmili Petra in Repka. Pejal ju je v nekakšno dvo-

je kar razganjalo in ker je bil Peter najbližji, mu je s svojim dolgim, rdečim jezikom izdatno obližal nos. Repek je grdo pogledal in če bi bil bolj pri moči, bi gotovo zasadił v vsiljivca svoje zobe, čeprav je bil oni še enkrat večji. Toda ta pes je bil najprijaznejši pes na svetu. Veselilo ga je, da vidi Petra, veselilo ga je, da vidi Repka.

»Tu pa je zopet naš prijatelj,« se je posmehal prijazni veterinar, ko ga je zagledal.

29. Peter je hodil hitro, da bi čimprej pripeljal Repka v bolnico. Naproti sta mu prišli dve rdečelasi punčki.

»Jej, pes je crknil,« je rekla ena.

»Ni ne,« je uzajajeno revsknil Peter in vlekel Repka dalje.

Kmalu je prišel do bolnice. Sestavljale so jo tri velike hiše, sredi med njimi pa je bilo dvorišče. Peter je plaho potrkal na neka vrata, toda bila so zaklenjena. Zato

30. Peter je spravil v žep stekleničko z zdravili in zabel Repka natovarjati na sanke. Takrat pa so se vrata odprla in v sobo je planil velikanski pes, za njim pa je na vrvički tekla njegova gospodarica. Pes je bil res velikanski, s črnim nagubanim smrčkom. Peter je slišal, da se taki psi imenujejo boksarji.

Psu so se oči veselo iskrile in ker je imel bolj majhen rep, je migal s celim zadnjim koncem. Od prijaznosti ga